

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám, Gergurov-féle házban,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bacsmezei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt
50 kr. — Egy hóra 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

Királyi szavak.

A magyar nemzet ezeréves történetének a lapjai tele vannak a koronás király iránt nyilvánuló szeretet és ragaszkodás példáival. De a nemzedékről-nemzedékre átszálló alattvalói hódolat sohasem ragyogta körül Uralkodónkat fényesebben, mint ebben az esztendőben. Nem csoda.

Első Ferencz József uralkodása alatt olyan új és szép korszak nyílt meg hazánk történetében, amely az állami és társadalmi élet minden terén bámulatos és áldásos nyomokat fog maga után hagyni.

Boldogító öröm árad szét a magyarok szívében minden lépésére. Óráról-órára erősebb a hitünk, hogy Magyarország erősödni, gyarapodni, virulni fog a jövőben is.

A király szeretetteljes fáradozása, bámulatos munkássága legyen eszményképünk.

Figyelme kiterjed mindenre. Csodás éleslátásával észrevesz minden bajt, szükségét és szomorúságot. Június 7-én így szólt főispánjaihoz: A jó közigazgatás: a lakosság anyagi és szellemi jólétéről párt- és nemzeti különbség nélkül való gondoskodás, egyik föltétele annak, hogy az állam és a nemzet életereje jövőre is biztosítva legyen.“

Az elmuít ezerszandó és a kecsgetető jövő reménységei egyesülnek ezekben a királyi szavakban. Hála a legbőleőbb királynak értök. A főispánokhoz intézve egyaránt vonatkoznak azok minden közigazgatási hivatalnokra.

Igen, a magyar király óhajtsa és parancsa az, hogy a főispánok és a tisztviselők ne pártérdekeknek szolgáljanak, hanem a közigazgatásra irányítsák mind efnfigyelmüket és pártat-

lan ellenőrzői legyenek a törvények végrehajtásának, a polgárok szellemi és anyagi érdekei előmozdításának.

Amikor Ó-Felsége megismertette akaratát, akkor egyúttal a legszigorúbban elítélte azokat a hivatalnokokat és tisztviselőket, akik a hivatalos teendők végzése helyett korteskedésekre és politikai machinatiókra használják fel idejüket.

Zombor szab. kir. városa amugyis olyan szegény, hogy még a saját szolgálatára sem képes elég embert fizetni. Ha most már az a néhány hivatalnok is, aki ügyeit intézi, meg nem engedett foglalkozásoknak élne és hivatalos teendőit elhanyagolná, akkor maholnap igazán az ugynevezett ázsiai állapotok túskeibe lépnének úton-útfélen.

Igy is hogy állunk?

Vannak törvényeink, rendeleteink quantum satis. De mi hasznunk van belőlük? Irott malaszt valamennyi. Nem hajtják őket úgy végre, ahogy kellene.

Tekintsünk az egészségügyi kimutatásokba. Az influenza nem is szerepel közegészségügyünk teherlapjain. Hiszen ez olyan betegség, amely a levegőben van és a széllel terjed egyik helyről a másikra. Erről nem tehet senki. Ezt egyszerűen el kell tűrni, dacára annak, hogy igen gyakran fájdalmasabb elváltozásokat idéz elő a szervezetben akárhány más betegségnél.

Hanem, hogy a trachoma a hatóságok annyit hangoztatott és erélyes intézkedései dacára is folyton terjed, sőt egyáltalán el sem fojtható, az már igazán megrettentő dolog.

Az utcákon lépten-nyomon találunk ilyen betegekkel. A nép már úgy hozzászokott ehhez a bajhoz,

hogy fel sem veszi, ha valaki szembeteg.

A katona-kötelezettek szándékosan szerzik meg ezt a ragályt, hogy be ne váljanak vagy, hogy esetleg ezredeiktől hazabocsájtassanak.

Ismeretes a gyógyítási módja. Rendes orvosi kezelés nélkül még soha trachomás beteg ki nem gyógyult. Hatóságaink azonban még sem lépnek fel elég erélyesen a kuruzsló asszonyok ellen, a köztisztaságra nem sokat adnak és egyáltalán az egészségügyi törvény rendeleteit nem foganatosítják a szükséges lelkiismeretességgel.

Odajutottunk, hogy manapság már senkisék biztos a trachomától. A munkások, a cselédek elcipelik mindentüvé. A porral a szemünkbe hordja a szél észrevétel nélkül.

Aki pedig egyszer megkapta, az ugyancsak megszerved alatta. Latása meggyöngyül, dolgait nem végezheti, meg szerencse, ha szemévilágát el nem vesztí.

Ismeretes a trachoma ragadós természetete, mégis szabadon engedik a betegeit járni. Pedig teljes joggal foghatók olyan eljárás alá, mint a kolerások vagy más hasonló fertőző betegségben szenvedők.

Szegény embernek a szemévilága mindene. Becsesebb az életénél is.

Ahhoz, hogy megszabaduljunk tőle. ingyen orvosokra, ingyen orvosszerekre és közkórházakra lenne szükségünk. Mindezekre azonban pénz, nagyon sok pénz kellene.

Nincsenek szállási orvosaink, gyógyszerteráink.

A törvényhatóság dolga ilyen bajokon segíteni. Ha nincs pénz reá, a pótdadót kell emelni. Az élet- és egészségbiztonság felett örködni legelső kötelessége a város közegeinek. A

Legujabb divatu, **kemény és puha kalapok.**

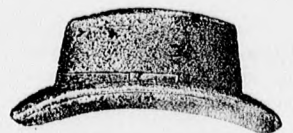
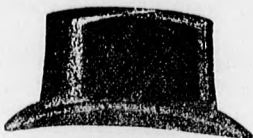
Legjobb gyártmány.

Kapható

Engel Mórnál,

Zombor.

Kossuth-utca.

népet erővel is reá kell a rendszeres gyógykezelésre szorítani.

Ha a régi kerékvágásban haladunk, akkor a trahoma az egész város lakosságának az egészségét alá fogja ásni. Közegészségi viszonyainknak nyomorult állapotairól trachomás embereknek munkaképtelensége fog évtizedeken át borzalmasan regélni.

Ez a betegség sehol sem olyan állandó és pusztító, mint minálunk.

A törvényeket és rendeleteket a legszigorúbban kell alkalmazni, különben városunkban a világ összes járványai otthonra találnak.

Ügyszeret, önfeláldozás, lelkiismeretes kötelességteljesítés, a haza érdekeiért való lelkesedés az orvoslója egészségügyi hiányainknak is.

Ezekre célzott a király, amidőn ezeket mondta a főispánoknak :

Karolják fel teljes hűvel és buzgósággal e nemes feladatot, amelyet, számítva mindenkor tanúsított hűségükre, a legmelegebben a szívükre kötöm, nemcsak a népesség és az ország érdekében, hanem a saját megelégedésére is, mert csak népem megelégedésében és boldogságában találok fel én is legfőbb boldogságomat.

Kacagó.

A hét eseménye.

A január 8-iki országra szóló ünnepeknek kétségtelenül legkiemelkedőbb mozzanata a törvényhozó testület hódolatának bemutatása volt, mely alkalomból érdekesnek találjuk

Szilágyi Dezsőnek, a képviselőház elnökének a felséghez intézett hatalmas beszédét és a királynak erre adott emlékezetes válaszátszó szerint közölni.

Felsőcsászar és apostoli király !
Legkegyelmesebb urunk !

Huszonkilencedik évfordulója annak, hogy felséged magyar birodalmának országgyűlése örömben és reményben állott a trón előtt és felségedet, mint megkoronázott királyt üdvözölte.

A mai napon hálattal szívvel jelenünk meg felséged előtt. Megjelentünk, hogy kifejezzük hálás hódolatunkat a ma hatályba lépett törvény szentesítéseért és az abban foglalt királyi nyilatkozatért, melynek visszhangja milliók és milliók hálás szívéből és ajkáról száll fel a trón zsámolyához.

Az a márvány, melybe a törvény belesz vesve, elmálhatik : de soha ki nem apad a nemzet szívéből az erkölcsi erőnek az a forrása, melyet e fejedelmi nyilatkozat fakasztott, melyből a legkésőbb nemzedékek nagy és nehéz napokban is lelkesedést fognak meríteni.

Felkísértük a koronát is e nagy alkalomra, hogy arra rámutatva, tanubizonyságot tegyünk, hogy az felségedet nemcsak jog szerint illeti meg, hanem fejedelmi érdemeinél fogva is, a melyekkel e korszakot betöltötte.

Vegye felséged kegyesen hálás hódolatát annak a nemzetnek, mely a koronát és az alkotmányosságot soha elválasztani nem tudta.

Midőn felségedet, oldalán a királynéval, a kít e nemzetnek soha nem szűnő halála és kegyeleto környez, királyi házunk felséges tagjainak közepette, nint emlékeink és örömeink osztályosát és jövő törekvéseink vezérét megjeleni látuk ; midőn azon királyságokból és országokból, melyekkel felséged uralkodóháza alatt kapcsolótban vagyunk, a kormány és számosan a

törvényhozó testület köréből ünnepeyeinket jelenlétükkel megtisztelték és barátságos érzelmeiket kifejezték ; midőn a szövetséges és barátságos államok üdvözlőket és jókívánságokat küldöttek és rokonszenzőket nyilvánítottak felséged előtt ; lelkünkben felébrednek a multnak dicsőséges képei és érezzük, hogy erős a király és a nemzet, midőn érzésben és törekvésben egybe van olvadva.

Áthatva attól a tudattól, hogy csak az a nemzet számíthat hosszú fennmaradásra, mely kegyellettal tekint vissza öcsire és megszívleli azon nagy tanácsokat, melyet a gondviselés irt be történetébe : mi ezredéves fennállásunk megünneplésénél a jövő útjait a mult tapasztalatai világánál vizsgáljuk meg.

E megünneplésre a koronázás évfordulóját választottuk, király és nemzet e napon egyesültek egy oly törekvésben, melyben mind a kettő rendületlenül megmaradva, az egységes magyar állam, annak alkotmányos függetlensége és ősi szabadságai, a magyar nemzet oszthatatlan egysége és a magyar államnak az uralkodóház közösségén alapuló kapcsolata Felsőcsászar többi királyságaival és országaival beláthatatlan időkre biztosítva van.

Felsőcsászar urunk ! Mi mindezekben a multból örökölt és a jövőben változatlanul feltartandó alapjait látjuk politikánkknak. Nem egyszer megfontolás, nem egy alkotás hozta létre mindezeket : a fellendülés, és hanyatlás váltakozó korszakaiban folytonosan működő erőnek és súlyos tapasztalások arán elért tanulságoknak eredményei mindezek. Ha azok bármelyikétől időről-időre eltérés történt, a királynak bölcsesége és a nemzetnek nyugodt ítélete, felismerve a trónnak és a hazának elválaszthatatlan érdekeit és sorsát, visszatérték ezekre az alapokra.

Ezen átörökölt alapoknak fentartása, azok követelményeinek intézményeinkben minél hűvebb megvalósítása és rendíthetlenné

T Á R C Z A.

A két senki.

A „Z és V“ eredeti tárcája.)

Ebeszélt: **Tábori Róbertné.**

Már harmadikat csöngették Bpest feié. A kis vidéki állomáson nagy sürgös-forgás támadt majdnem keresztül gázoltak egy beteg, vezna asszonykán, a ki csak lassan tudta magát felküzdeni a három lépcső fokon, mert óriási erőlködéssel segítségére volt leányának, a ki jókora batyut tolt fel maga elé.

A kalauz durván rászóllott a halvány leányra, hogy ilyen nagy csomagot fel kellett volna adni, de a beteg asszonyka homlokán gyöngyözött a verejték, orczipmái kitágultak és melle zihált a nagy félelem miatt, hogy lemaradnak a vonatról. Olyan könyörgő tekintetet vetett a kalauzra, hogy annak megessett a szive rajta és végül még ő segítette fel a batyut és a halvány leányt, a ki aggódó tekintettel folyton csak az anyját kereste.

Gyengéden bevonszolta drága kis betegét a kupéba, begöngyölgette egy kopott nagykendőbe és aztán szorosan odahúzódott melléje.

Igy ültek ott ketten, szorosan egymáshoz simulva. A kupében halvány fény derengett és a leány még csak most mert körülnézni. Nem ült be hozzájuk senki, hála isten !

De arcán mégis keserű mosoly vonult végig. Tehát itt is húzódnak tőlük az emberek, itt is.

Tekintete hirtelen anyjára esett és szíven nagy fájdalom nyílt ki keresztül. Ez a nehéz, gyors lélegzet, a két piros folt a beesett arczon, nem, ezen már nem fog segíteni a kórház, sem az orvosi tudomány.

Vagy talán mégis ? Ki tudja, hisz anynyi csodát mivelték már a híres emberek, hátha hozzájuk is irgalmas lesz az isten ?

Ez a gondolat kissé megnyugtatta. Hátradőlt az ülés támlájára és lecsukta hosszú szempilláit, de állom nem jött a szemére. Ébren tartotta a mult, a jelen, a jövő képe. Egy egy pillanatra összevarodott agyába mind a három, de aztán ismét tisztán, egyenkint látott mindent.

Hirtelen észbe jutott az a ködös, októberi délután, a mikor édes atyját temették. A sárguló leveleket felkapdosta a szél, mely hidegen csapott az arczába, de ő észre sem vette, hanem anyja, szegény, áldott, jóságos anyja, akkor hült meg, azóta ilyen beteg, és rettenetes volt nézni, hogy mennyire le akar-

ta küzdeni betegségét ő miatta, a ki minde nélkül széles e világon. de hába.

Azzal az egyetlen koporsó földéllal bezárult számukra örökre a boldogság, a jólét, a remény és az emberek becsülése. A m. kicsit szereztek a szűk jövedelemből, azt elszedték a hitelezők és a kis város lakossága áttért a napirendre, senkisémmé törődött többé a szegény, de tiszteletben álló orvosnak koldusnak maradt özvegyével, árvájával.

Az ajtókat lassankint bezárultak előttük, húzódozott tőlük mindenki, mintha valami fekély áradna a testükből és megmételjezné azt a házat, a hová belépnek.

Elég volt ez a félesztendő, nem bírták ki tovább ! Az anyja állapota napról-napra rosszabbra fordult és ha orvost akart hívnia a szegény beteg mindannyiszor összeszedte minden erejét és kijelentette, hogy neki semmi baja, hogy neki nincsen szüksége doktorra. Irzózott az új orvostól, a ki férje helyébe lépett, nem akarta látni.

A nyomor is mind hangosabban kopogtatott az ajtón. Titokban, lassankint eladogattak mindent, utóbb már a fehérneműekre került a sor, belátták hát, hogy nincs mire várni.

Ő ugyan dolgozni akart, de szegény anyjában mély gyökeret vert a keserűség, az emberek iránti gyűlölet, nem engedte

tétele nemcsak törvények által, hanem az azokhoz fűződő ragaszkodás erejénél fogva is: ez az a feladat, melyben király és nemzet ama nagy napon egyesültek.

Mint a magyar állam egysége, épp oly sérthetetlen az a történet által szentesített viszony, a mely Magyarországot és társországait egy állami közösséggé összefűzi és a társországok alkotmányos különállása, autonóm jogai, külön területe és politikai nemzetsége.

Századok tapasztalása mutatja, hogy e földön csak egy erős és egységes állam képes feladatainak megfelelni. Az állam és a politika, nemzeti egység e fentartó erő. Sem ez, sem a hazafiság nem követelik a Magyarországon létező különböző nemzetségek elenyészését; a mi az megkíván, az abban áll, hogy hűséggel a magyar állam iránt, mindenki törekvése a haza határain belül maradjon és munkájának és érzéseinek legnemesebb részét mindenki a haza érdekeinek és céljainak szentelje.

Mint a magyar nemzet politikai egysége, épp oly sérthetetlen a faj- és valláskülönbölkülési egyenlőség, az egyéni és politikai jogok terén és az igazságos és egyenletes részesedés az állami védelemben és az állami gondozás jótéteményeiben.

A mult dicsősége és szenvedései, az áldozatok és az elért eredmények, hazánk megszentelt földje és azok a politikai kincsek, a melyek történetünkkel fel vannak halmozva, az egész magyar politikai nemzet műve, érdeme és tulajdona, mindazoké, kik hű szívvel a haza iránt, küzdöttek és szenvedtek.

A mint közös a mult és annak eredményei: úgy mindnyájunkat illetnek a jövő nagy kötelességei és munkája, míg hazánkat és hazaszeretnink e földön értelme lesz.

A történet hagyta ránk azt a kapcsolatot, mely az uralkodóház közösségén alapul és a mely a magyar államot felséged többi

országával összeköti. Századok alatti alakult meg ez a viszony, és midőn egy nagy katasztrófa után Szent István birodalma három darabra szétört, az állam és a nemzet egysége ezen kapcsolat mellett lőn újra helyreállítva.

A jelenkor alakulásai mutatják, hogy ezen kapcsolatra épp oly szükség van ma, mint volt valaha a letűnt századok folyama alatt; mert az erőnek és biztonságnak forrása, nagy és maradandó érdekek sikeres védelmének és érvényesítésének biztosítóka a monarchia mindkét államára nézve.

Az osztrak-magyar monarchia hatalmát mindkét állam erejéből meríti. Az együttes erő biztosítja számunkra a béke áldásait és adja meg az igazi súlyt a nemzetközi helyzetben. Ezért mindkét állam érdeke az, hogy az osztrak-magyar monarchia ne csak szilárd és erős legyen, de ezt a meggyőződést mindenütt fel is keltse. Így lesz állása erős és szövetsége értékes. Meghajlunk a mult ezen tanulságai előtt és midőn a jövő feladatait átgondoljuk, számot vetünk helyzetünkkel és erőnkkel: önérzettel, de vérmesség és elbizakodás nélkül lépünk át a határon, melyet ünnepelünk a mult és jövő közé von.

Mi a mivel nemzetek közösségében és nagy versenyének közepette élünk. Fejlődésben lépést kell velők tartani. Jól tudjuk, megpróbáltatások, nagy és nem lankadó erőfeszítések várnak reánk. Politikai és társadalmi kérdések, melyek másutt már is válságokkal fenyegetnek, nálunk is előtérbe fognak tolni. Mint történetünk eddigi folyamán, jövőben is készségesen elfogadjuk a polgárosodás nemes és megérlelt vívmányait: de ragaszkodunk államunk nagy történeti alapjaihoz és ápolni fogunk minden fentartó erőt, melyre a mult tapasztalása reá mutat.

Ily fentartó erő: a ragaszkodás a trónhoz és az uralkodóházhoz, mely a nemzet

minden rétegében ős erővel él, mely abból a meggyőződésből fakad, hogy az uralkodóház és a nemzet érdeket és sorsát, a haza és a király iránti hűséget szétválasztani soha sem lehet.

Soha meg ne gyengüljön ez az érzés szívünkben. Soha el ne homályosodjék ez a tudat elménkben. Maradjon ez hagyomány minden időközön át a királyi családban és a nemzetben egyaránt.

Midőn hódolatunkat a legmélyebb tisztelettel bemutatjuk, odaadó bizalommal aláztatosan kérjük felségedet: legyen vezére törekvéseinknek.

A Mindenható különös kegyelmében részesíté e nemzetet, midőn adott egy oly királyt, ki az erők egyesítésének, a felkésítésnek és mérséklésnek hatalmát bírja.

Buzgón áldkozunk a gondviseléshez: vegye továbbra is oltalmába és tartsa meg Felségedet a trónon, minél hosszabb időközön át.

Éljen a király!

A felharsant éljenzés után a király a következő beszéddel válaszolt:

Tisztelt Urak, Főrendek és Képviselők!

Kedvelt Híveim!

Örömmel üdvözlöm kedvelt Magyarországom főrendeit és képviselőit itt egybegyűlve s köszönettel fogadva hódolatukat, hálát mondok az isteni gondviselésnek, mely megélnem engedte, hogy szeretett magyar nemzetemmel együtt ünnepelhessem a magyar állam ezeréves fennállásának emlékét.

Ritka és megható e történelmi időszakot jelző ünnepély, s midőn az egész ország átérzi annak nagy jelentőségét, emlékezzünk meg mindenképp előtti kegyelettel ősinkről, kiknek böl-

hogy az ő gyermeke „ezektől“ kérjen munkát, azzal fenyegetőzött, hogy meghal, ha leánya annyira megalázza magát.

Egy napon aztán elhatározták, hogy feljönnek a fővárosba. Szépen, okosan megbeszélést a jövőt.

Az anya egyelőre valamely kórházba megy, a hol dijj nélkül veszik fel a szegény orvos özvegyét, ő pedig felkeresi az egyetlen távoli rokonukat Budán és bár tudja, hogy azok is nagyon szegények, mégis kikönyörög ott magának egy kis helyet csak addig, a míg édes anyja felgyógyul.

Azután pedig, azután előttük lesz a nagy város, majd csak találnak valami munkát, hisz itt nem ismeri őket senki, itt nem kell szegénylőnk nyomorúságukat.

Ha az isten irgalmas lesz nozzájuk...

Sötét álmából fölrasztotta a még sötétebb való. Anyját szokatlanul erős köhögési roham fogta el, mellette hörgött és arca hirtelen halott-halvány lett. Belekapaszkodott leánya karjába és feje mellére hanyatlott.

A leány rémülten felsikoltott. Lázás sietséggel kivett a zsebéből egy üveg tejet, abból adott inni az anyjának, de az már egyetlen cseppet sem tudott lenyelni.

Lassan lefeketete betegét és szíve úgy dobogott, hogy reá szorította mindkét kezét.

A beteg ajka megmozdult. A leány lehajolt hozzá.

— Mi lesz belőled... Üdvösségem... mindenem... Mi lesz belőled.

Erre újabb köhögési roham fogta el. Ajka elküldt, lélegzete elállt, tekintete megtörtött, vége volt... vége!

Nagy szélvész zúgott végig a tovaszárguló vonat mentén és eloltotta azt a parányi fényt is, mely a kupében derengett.

Velőtrázó sikoltás hangzott ki az éjszakába, de azt is elnyelte egy hosszú, éles fütty, a mely jelezte, hogy a vonat berobogott a budapesti pályaudvarba.

Az idegen halottat elhantolták az új temetőbe.

A temetés után a leány kíváncsorgott az utcára. Megállott az estszürkületben egyedül, kezébe szorongatva az egyetlen kincset, a mely reá maradt örökségül; egy marék hideg, fekete földet édes anyja sírjáról.

Révedezve tekintett körül a rideg, elhagyott helyen. Merre? Hová?

Homályosan emlékezett valami tervre... távoli rokonok... cím... utca... keserűen felkaczagott.

Ugyan kinek kell az árva, a koldus? De azért megindult a város felé. Gépiesen haladt előre, nem nézett se jobbra, se balra.

Épen előtte állott meg a lóvasút. Gépiesen felkapaszkodott reá. Mikor jegyet akart váltani, észrevette, hogy egy krajcárja sincsen. Parányi ezüstszevecske lógott a nyakán, gyermekkorának egyetlen emléke, azt levette és odanyomta a bámuló kalauz markába. Aztán beült és mereven maga elé nézett. Az utasok jöttek, mentek, volt olyan, a ki észre sem vette a halvány leányt, a ki nekem homlokára, tapadtak a kuszált, sűrű, fekete hajkarikák és aki úgy ült ott, mint egy élő halott.

Az emberek csak a derűt szeretik, a napsugarat, a sötétségtől irtóznak és a hol rábuktannak, ott kitérnek előre.

A Rókus elé értek. A kalauz kétszer, is figyelmeztette a leányt, hogy innen nincs tovább, itt ki kell szállnia. A leány tágira nyitott szemekkel nézett rá, mintha nem érte, né, hogy mit beszél, de aztán mégis valahogyan rájött, hogy miről van szó. Levánszorgott hát a lóvasútról, és körül nézett. Öreg este volt.

Gyermekkorában sokat volt Bpsten, és arra tisztán emlékezett, hogy merre vezet az út Budára.

Órült gyorsasággal sietett a lánchid felé. Valami nagy ünnepély lehetett a városban, mert óriási tömeg hullámozott a lánchidon. Azok között kereszttül siklott ő is.

essége az Isten oltalma mellett biztosította ez állam eddigi fennállását és merítsük a történelemből azon hasznos tanulságot, hogy ezen ország csak akkor volt erős és virágzó, midőn fiai királyukhoz és vallásukhoz hiven ragaszkodva, egymás közt testvéries egyetértésben éltek, — de ellenkezőleg veszélyek környezték akkor, midőn belső viszályok zsibbasztották életerejét.

De még arra is utal a történelem, hogy hálásan emlékezzék meg az ország azon szomszédjairól és azon nemzetekről, kik készségesen siettek az ország segítségére különösen akkor, midőn a több, mint száz éves idegen uralomtól való felszabadulásáért küzdött, s emlékezzék meg azon szomszédjairól is, kikkel az országot a jó-és balsors s őseinek bölcsesége össze füzte, alakítva velük azon monarchiát, melynek fennállása e helyen európai szükség, melyet őseinktől örököelve, utódainknak sértetlenül fentartani szent kötelességem és akaratom, a mint azt mind a két állam saját érdeke is kívánja.

Hő óhajtam azért, hogy ezen kapocs iránti érzék nemcsak ne lazuljon, hanem mindenkor sértetlen maradjon, s hogy ezen érzék és rokonszeny kölcsönös legyen a monarchia mindkét államában, s kölcsönös egyszersmind azon tudat is, hogy ezen összetartozás alapján nemcsak jogai, hanem kötelességei is vannak mindkét félnek, a mint ezt úgy e prag-

matica sanctio, valamint az annak kifolyásaként teremtett mostani közjogi alap is bölcsen elrendeli, mely alapon az egész monarchia, de különösen szeretett Magyarországom oly örvedetesen fejlődött és felvirágzott, a nélkül, hogy ez által veszélyeztetnék a magyar állami és a magyar politikai nemzetnek rendületlenül fenntartandó egysége s a különféle nemzetiségeknek az egységes állam és a törvények tisztelete melletti fejlődése; valamint azon, a történet s a törvények által szentesített viszony, mely Magyarországot társországaival, azok külön autonóm jogainak fenntartásával összefüzi.

Ezer év az államok életében is hosszú idő. Fényes korszakok mellett sok viszontagság is érte az idő alatt az országot, nagy katasztrófák következtek, melyek a nemzet lételét ismételve megsemmisüléssel fenyegették. A magyar nemzet lángoló hazaszeretete, harci vitézsége s balsorsban tanusított szívós kitartása, az isteni gondviselés segélyével mindig leküzdötte a veszélyeket, fényes tanuságát adva eképpen életerejének s államfentartó képességének.

Ez ünnepélyes pillanatban elismeréssel kell, hogy emlékezzen meg a magyar nemzetnek e kiváló tulajdonságairól és hő óhajtam, hogy a jövő századok végtelen folyamán a nemzetet egyetértésben királyával mindig az igazi hazaszeretet szövét-

neke vezérelje s a béke áldása közepette is higgadt, a körülményeket és létező viszonyokat számba vevő megfontolással biztosítsa az állami élet nyugodt fejlődését és felvirágzását.

Mérvadó szerep jut a haza sorának intézésénél az országgyűlésnek; azért hő óhajtam az is, hogy az országgyűlés mindkét Házának minden egyes tagja áthatva hivatásától, valamint azon tudattól, hogy ebbeli állásával nemcsak különös jogok, hanem kötelességek is összekötve az ország irányában, mely a törvényhozástól anyagi és szellemi jólétének gondozását és előmozdítását méltán várja, szorgalom és hasznos munka által e várakozásnak megfelelni igyekezzék, mely működésében teljen összhangzó támogatásomra és kegyelemre mindenkor számíthat.

S e nemes feladatot kölcsönös bizalommal és közös erővel teljesítve valósulni fog a mai ünnepélyes ülésükben hirdetett kegyeletes törvényben foglalt azon kijelentés, hogy; „szilárd alapjai ezek annak az áldásos összhangnak, a melynek ereje a jövő századok biztos haladásának is zálogát képezi.“ Adja az ég, hogy úgy legyen, most és mindenkor.

A szabadkai „lóverseny-egyesület“ versenyei.

A szabadkai „lóverseny-egyesület“ választmányja Schmausz Endre főispán elnöklése alatt f. hó 1-én d. e. 10 órakor ülést tartott.

Fáradt volt, alig bírta a lába, de azért tovább sietett előre Budán keresztül-kasúl járta az utcákat, de arra az utcára, melyet a rokonok cím gyanánt megírtak, nem akadt sehol.

Arra nem is gondolt a szegény, szerencsétlen, hogy az olyan cím nem megbízható, hogy ha szegény vendégről van szó, könnyen meg lehet tévedni a czimben és olyan utcát leírni, a mely nem is létezik.

A fény lassankint kialudt mindenfelé, az utcákon már alig járt egy-egy ember és bár sejtelve sem volt az időről, annyit mégis tudott, hogy éjszaka lett körülötte.

Halálisan kimerülve, visszakerült a budai szorzóra. Sehol egy lélek, sötétségűn és túl, csend, némaság mint amott, kint az új temetőben, a hol édes anyja immár puha, meleg ágyra talált.

Erre a gondolatra marcangoló fájdalom facsarta a szívét, meg kellett állania.

Egyszerre csak maga előtt látta a nagy széles Dunát, a mint a mélységből felragyog reá.

Felébredt benne a kétségbeesettek rendes vágya, szeretett volna beletemetkezni abba a mélységbe, a hol nincs hamis cím, a hol nem lehet eltévedni, mert mindenki biztos menhelyre talált.

Fiatalsága mégis megborzadt ettől a gondolattól. Tízennyolc éves korunkban leginkább szoktunk irtózni a haláltól.

De azért újra hívta, csalogatta ez a gondolat, és minél tovább motoszkált az agyába, annál kevésbé irtózott már tőle.

Végre győzött az a ragyogó tükör, mely olyan nyájasan mosolygott feléje. Elhatározta, hogy véget vet a szenvedésnek.

Keresett egy teljesen félrcső helyet, a hol észrevétlenül megvalósíthatja tervét.

Megtalálta. Sűrű sötétség vette körül. Ez jó hely, itt teljes biztonságban van, nem látja senkisémet.

De a mint meg akarja fogni a vaskerítést, hogy átváltsa magát, belelökődött egy emberi alakba, aki úgy látszik már megelőzte ezen a helyen.

Mindkettő elsikoltotta magát, aztán ijedten egymásra meredtek.

E pillanatban a hold felbukkant a budai hegyek mögül, és megvilágította a két arcot. Szép fiatal pár állott ott, egymással szemközt, mintha szerelmi légyottan találkoztak volna. A leány egész alakja megremegett a férfi láttára, a fiatal ember pedig lábban égő tekintettel úgy állott a leány előtt, mint egy eleven kérdőjel.

— Miért keresi a halált, hisz olyan

fiatal és olyan szép! — Kérdezte a fiatal ember.

A leány nem felelt. Szinte sértődve nézett arra az emberre, aki udvariatlan módon előlta előle az utat.

— Menjen szépen haza, ez nem magának való, hol lakik? — Kérdezte újra a fiatal ember.

— Sehol! — Szólt meg végre a leány.

— De csak van valakije?

— Nincs! — nyögte vissza a leány.

— Hát kicsoda ön? —

— Magam sem tudom. Senki semmi, — ez a két szó úgy hangzott az éjszakába, mint egy fájdalmas zokogás.

„Senki!“ ismételte a fiatal ember sóhajta, „senki“ olyan mint én.

* * *

Nagyon fiatalok voltak még. Az a millió csillag odafent az égboltozaton biztatva ragyogott le rájuk és a tavaszi éjszaka varázsa alatt úgy érezte mindenik, hogy többé nem tudna lemondani az életről.

Úgy érezték, hogy már megtalálták a célt, hogy már van miért élniök, hogy valakivé lettek.

Elnöklő főispán megnyitván az ülést — ugymond — szükségesnek találta a választmány összehívását, hogy a f. év szeptember 20-án megtartandó versenyre vonatkozólag az előzetes intézkedések megtéteszenek, különösen a versenydíjak megállapítására nézve.

Törley Antal igazgató javaslatára a választmány a megszavazott 5000 korona versenydíjakat a következőkben állapította meg és pedig öt futamra :

I. Mezőgazdák versenyére : 1200 korona. Elsőnek : 800, másodiknak : 250, harmadiknak : 150 korona.

II. Egyesületi díjra : 1000 kor. Elsőnek : 800, másodiknak 200 korona.

III. Szabadka sz. kir. város díjára : 1200 kor. Elsőnek : 900, másodiknak : 200, harmadiknak : 100 korona.

IV. Gátversenyre : 1000 kor. Elsőnek : 700, másodiknak : 200, harmadiknak 100 korona.

V. Eladó-versenyre : 600 kor. Elsőnek : 600 korona, másodiknak : a tétel fele.

A nevezés határideje : 1896. év szeptember 13 d. u. 4 óra.

Ezután több apróbb ügyek elintézésé után az ülés feloszlott.

Városi ügyek.

— **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által 1896. évre megállapított tőke kamat és járadék adóra vonatkozó kivetési lajstrom az 1883 évi 44 t. cz. 16 és 18 §. §-ai értelmében, 8 egymásután következő napon át vagyis : 1896 évi június hó 10-étől június hó 17-ig bezárólag a város adóügyosztályánál betekintés végett közszemlére kitétetik azon figyelmeztetéssel, hogy :

a) azon adósok, kik ebben a kivetési lajstromban tárgyalt adónemmel már a múlt évben voltak megróva, a lajstrom kitételének napját.

b.) azon adózók pedig, kik a szóban levő lajstromban megállapított adóval a kivetés évében első ízben rovatok meg, adótartozásuknak az adókönyvecskebe történt bejegyzését követő 15 nap alatt felszólamlásaiukat a m. kir. pénzügyigazgatóságnál előterjeszthetik, a fent kitézött határidő letelte után elkésve beadott felebezések a fentidézett t. cz. 5 §. értelmében mint figyelembe nem vehetők egyszerűen visszautasíthatni fognak.

Politikai hírek.

Anyakönyvvezetési vizsga. A belügyminiszter elrendelte, hogy jövőre a házassági jogról, az állami anyakönyvekről s a gyermekek vallásáról rendelkező törvényeken kívül a vallás szabad gyakorlatára s az izraelita vallásra vonatkozó törvények s az ezekhez tartozó utasítások is tárgyai legyenek a jegyzői szigorlatnak. Meghagyta továbbá a miniszter, hogy a jegyzőjelöltek az állami anyakönyvvezetéssel járó teendők irásbeli részéből is multhatatlanul megvizsgálattassanak s evégből a megszabott írásbeli feladványok egyik tétele az állami anyakönyvvezető ügyköréből vettessék.

Elvi jelentőségű határozatok. A belügyminiszter újabban ismét több elvi je-

lentőségű határozatot hozott azokban az anyakönyvi ügyekben, amelyekhez hozzá megoldás végett fölterjesztettek. Arra az esetre, ha a kihirdetés alatt álló házasság egy más személylyel való kihirdetését kívánja, a következőket rendel a miniszter : Az eljegyzés, vagy valamely személylyel kötendő házasság kihirdetése egy más személylyel kötendő házasságra nézve akadályul nem szolgálhat és az a körülmény, hogy a megállapított egy évi idő, amely alatt a kihirdetés hatályát megtartja, még le nem telt, nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a kihirdetett fél más személylyel kötendő házasságát kihirdettesse, ez alapon tehát egy újabb kihirdetés elrendelését vagy foganosítását meggátolni, tehát egy új házassági akadályt statuálni nem lehet. Az anyakönyvvezető azonban addig, míg valamely házasság kihirdetésére vonatkozó eljárás hivatalos tudomása szerint be nem fejeztetett, a kihirdetett házassulónak egy más személylyel kötendő házasságát ki nem hirdetheti, azaz a kihirdetést sem maga el nem rendelheti, sem pedig a más által elrendelt kihirdetést nem foganosíthatja. Egy másik határozatával kimondja a miniszter, hogy az oldalági sógorság nem házassági akadály. Ha tehát valaki elhalt neje nővérét nőül akarja venni, azért külön folyamodni nem kell. — Egyik határozat azt mondja, hogy a házasság kihirdetésének elrendelését nem szabad megtagadni azon okból, mert a külföldön házasság magyar honos e hirdetés elrendelése iránti kérvényekhez nem csatol oly hiteles okiratot, melyben ő és jegyese kinyilatkoztatják, hogy közöttük legjobb tudomásuk szerint házassági akadály nem forog fenn.

Az 1895. évi XLVI. törvényczikk végrehajtása. A mezőgazdasági termények, termékek és czikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895 : XLVI. törvényczikk végrehajtása tárgyában a kereskedelemügyi és földmívelésügyi miniszterek teljes megállapodásra jutottak, úgy, hogy a földmívelésügyi miniszter a végrehajtási rendeletet a belügyi és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértőleg már ki is adta. A kibocsátott és a hivatalos lap legközelebbi számában megjelenő rendeletben teljesen érvényre jut azon álláspont, hogy a kereskedelmi szabad forgalom teljes biztosítása mellett, a mezőgazdaságra fontos termények és termékek hamisításának megakadályozása és előforduló esetben szigorú megtorlása által a mezőgazdasági termelésnek e tekintetben a legmesszebb menő védelem nyújtassék, egyuttal azonban a kereskedelem is a tisztességtelen verseny ellen oltalmat találjon. A kiadott rendelet a forgalom szabályozására a tej, margarin, vetőmagvak és műtrágyák iparszerű előállításánál állapít meg bizonyos kötelező megjelöléseket, illetve a nevezett czikkek neveit és esetleg minőségét mutató jelzések alkalmazását, melyek az ezekkel elküldhető hamisítások ellenőrizhetése és kideríthetése szempontjából okvetlenül és már azért is szükségesek, hogy a törvény által elrendelt hatósági ellenőrzés gyakorlásával az érdekelt üzletkörök minden fölsőleges zaklatástól megóvassanak. E rendőri természetű rendelkezések a végrehajtási rendelet keltétől számított három hónap mulva lépnek életbe.

H I R E K.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Trefon Béla nyiregyházi állami végrehajtót az ó-becsei adóhivatalhoz adótitázzé nevezte ki.

— **Előléptetések a pénzügyigazgatóságnál.** Szigetzi György Géza zombori m.

kir. pénzügyigazgató, Kaczinvszky Kálmán h. pénzügyigazgató és Titkár, ugy Prohl Ferenc titkár, Oltoványi Ferenc és Bajáki Elek s. titkárak érdemeik elismerésül fizetésfelemései előléptetésben részesültek.

— **Vizsgálatok sorrendje a m. kir. áll. főgymnasiumnál az 1895/6-iki év végén.** A zombori m. kir. áll. főgymnasiumnál az 1895/6. év végén az osztályvizsgálatok sorrendje a következő : *Június 12-én, pénteken* I—VII. oszt. vallásan. — *Június 13. és 15-én* érettségi szóbeli vizsgálat. — *Június 16-án, kedden* : a magánvizsgálatok írásbeli része ; továbbá : VII. oszt. magyar, latin, görög, gör.-p.-irod., VI. oszt. természetrajz, mennyiségtan, gör.-p.-rajz, V. oszt. görög, gör.-p.-irod., történet. Délután I—II. oszt. szépirás (3—4-ig). — *Június 17-én, szerdán* : a magánvizsgálatok szóbeli része ; IV. oszt. magyar, német, latin, történet, III. oszt. magyar, német, latin, II. A) oszt. földrajz, mennyiségtan, rajz-geom., II. B) oszt. magyar, latin. Délután 4—6-ig ének és zene. — *Június 18-án, csütörtökön* : I. A) oszt. magyar, latin, I. B) oszt. földrajz, mennyiségtan, rajz-geom., VII. oszt. német, p.-földrajz, gör.-p.-rajz, egészsedtan, VI. oszt. magyar, latin, gör.-p.-irod. Délután 3-4-ig I—II. oszt. (4—5-ig) III—VII. oszt. szerb nyelv. — *Június 19-én, pénteken* V. oszt. magyar, német, latin, II A) oszt. magyar, latin, II. B) oszt. földrajz, mennyiségtan, rajz-geom. Délután 3—4-ig gyorsírás. — *Június 20-án, szombaton* VII. oszt. mennyiségtan, physica ; VI. oszt. német, görög, történet, III. oszt. történet, ph.-földrajz, mennyiségtan, rajz-geom., I. B) oszt. magyar, latin. — *Június 22-én, hétfőn* I. A) oszt. földrajz, mennyiségtan, rajz-geom., V. oszt. természetrajz, mennyiségtan, gör.-p.-rajz, IV. oszt. természetrajz, mennyiségtan, rajz-geom. — *Június 29-én* Te Deum és bizonyítványok kiosztása. Zombor, 1896. június 8-án. Az áll. főgymn. igazgatósága.

— **A zombori felső keresk. iskola ünnepélye.** A 67-iki koronázás 29-iki évfordulóját a zombori felső keresk. iskola, Trencsényi Károly tanár buzgó vezetése mellett, a következő programmal ünnepelte meg : Fohász, Horváth Gy.-tól, előadta az intézeti énekkar. 2. Jósolat, Vörösmarthytól, szavalta Hattala István k. o. t. 3.) A korona és a 67. koronázás, írta és felolvasta Rósensthal Armin. 4. Előre, szavalta Izsák Lajos k. o. t. 5. Hymnus, Erkelőtől, előadta az intézeti énekkar.

— **Szabadka diszfőllirata.** A szabadkaiak díszes főlliratot nyújtanak át a királynak a millennáris hódolat bemutatása alkalmából. A fehér bőr kötésű főlliratot pompás email-diszítés borítja : a király nagy monogramma, fölül a szent koronával ; a felső szegélydiszben a birodalmi ősszcimer, az alsóban Szabadka város címere látható : a szegély négy sarkának gothikus pajzsaiiban a millennáris plakát Árpád-szobra, a király koronázása, a Mária Terézia előtt lefolyt nevezetes pozsonyi országgyűlési jelenet és Szabadka város Janttyik által festett millennáris képeinek (mely a város szabadalmának kihirdetését ábrázolja) miniatűr másolata látható. A szöveg megírt hódoló főllirat fogalmazása Jakobsbits városi főjegyző tollát dicséri. A város küldöttsége Schmausz Endre főispán vezetésével Mamutsis Lázár polgármester, Jakobsbits Gyula főjegyző, Vermes Béla orsz. képviselő és ifj. Vojnits Sándor nagybirtokos küldöttségi tagokból áll.

— **Dalestély.** A zombori kaszinó-egyleti dalárda 1896. évi június hó 13-án, szombaton, a polgári kaszinó-egylet kerti helyiségében dalestélyt tart, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsor : 1. „Millenniumi dalárdal”, férfiak Ábrányi Kornéltól. 2. „Matrózadal”, előadják Feuermann Manó és Udvarj István urak. 3. „Bár merre jár tekintetem . . .” népdalok férfikarra Lás-

nyi Ernőtől. 4. „Nem tudom én mi a bajom“, férfiak Thern Károlytól. 5. Magánjelenet, előadja Szalay Frigyes ur. 6. „Coradika“, férfiak Schmidt Gusztávól. — Belépőjegyek 50 kr-ával Sztrilich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. Pártoló tagok a tagsági jegy második szelvényével ráfizetés nélkül válthatnak jegyet. Kezdeté 8 órákor.

— **A kitüntetett ujvidéki kir. kath. magyar főgymnasium.** Az e hó 1—3-án lefolyt torna versenyen ő felsége az ujvidéki csapatnál fényes kiséretével együtt megállott, Zanbauer Gy. tornatanárt legmagasabb megszólítással tüntette ki, az épen akkor tornázó — Kopper Ist. Dudás Fábán és Jovanovits Dusan korlát-mutatványait pedig igen szépen, igen jónak ismerte el. A királyi megszólítás pedig akképp hangzott: „Önök ujvidékiek?“ — Igen, felség, volt Zanbauer tanár válasza. — „Melyik intézetből?“ — A kir. kath. magyar főgymnasiumból. — A tornázó ifjakra vonatkozó legmagasabb királyi elismerésre Zanbauer tanár mélyen meghajlva magát így szól: „Köszönöm, felség!“ A verseny utolsó napján pedig dr. Visontai Soma, orsz. képviselő magától Walliss miniszterőt értesítvén az ujvidéki főgymn. tanulók sikeréről, személyesen kereste fel a versenyterén elfoglalt 36 főnyi ujvidéki csapatot és másnapra a kiálltás területén rendezett lucullusi ebédre hivta vendégül.

— **Bácskai sportsmann győzelmé.** Ifj. Vojnick Sándor szabadkai nagyföldbirto-ka f. hó 4-én, csütörtökön megtartott budapesti trapp versenyen „Mátka“ nevű lovával elsőnek érkezett be, dacára annak, hogy a másik két fogatnak br. Seney Géza-nak és Bernrieder Jánosnak 40 méter előnyt kellett adnia, miután ezzel a lovával már gyakraiban nyert. Díj: 1000 korona volt. Távoltság 3000 méter. Az egyes nagykerekű fogatot maga a tulajdonos hajtotta.

— **Esküvő.** Kovács Samu, titeli áll. polg. isk. tanár, lapunk munkatársa, f. hó 16-án vezeti oltárhoz Szabadkán, özv. Buchwald Simonné leányát, Ernesztin kisasszonyt.

— **Aljegyző választás.** Apatinban az üresedésben volt II. segédjegyzői állásra egyhanglag Rózsa Dezső, eddigi helyettes II. segédjegyző lett megválasztva.

— **Tisztújítás.** Baja város törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésen részleges tisztújítást tartott. A lemondás folytán megüresedett tanácsnoki állást Koller Dezső és Szentgyörgyi Lajos ellenében Szűcs Lajos nyerte el. A rendőrkapitányi állásra titkos szavazás útján Szentgyörgyi Lajost választották meg. A földadónyilvántartói állást Koller Dezsővel, az első osztályú irnok állást Kerék Iléssel, a második osztályú irnok állást pedig Susztek Rezső-vel töltötték be. Bauer Mihály árvaszéki jegyzőt a főispán a törvényhatósági közigazgatás terén szerzett érdemei elismeréséül tiszteletbeli főjegyzővé nevezte ki. — A gyűlés ezen kívül még Gromon Dezső köszönő átiratát tudomásul vette, nemkülönben Torontál és Pozsony vármegyék átiratait.

— **Az iskolaugy Szóntán.** Szóntán levelezőnk írja: Községünk bizony csak messze elmaradt a világtól; a fejlődésnek, a haladásnak semmi nyomát sem tapasztalhatjuk. De nem csupán a maradiság, hanem a határozott hanyatlás jeleivel és kell uton útfelén találkozunk. Így különösen botrányos iskolaugyunk állapota. Az 1894/5. tanévben nem kevesebb, mint tizenkétezer mulasztás fordult elő. Nem tudni, hogy vajon azért, mivel ezen és az ily dolgokról tudomásul szerzett, vagy más okból, f. hó 3-án varatlanul Szóntán termett Gráff Nikéz, kir. tanfelügyelő. Az iskolák megvizsgálása bajoran szolgálhatott valami nagy gyönyörűségére. A sokacz iskolák elhagyottak voltak, akár egy ósregi várom. Az egyik tanteremben talált két (2), a másikban tizenegy (11), a harmadikban húsz (20) tanulót. A többi (magyar és német) iskolák hasonló látogatottságnak örvendtek. A tanfelügyelő ezen természetesen megbotránykozott s kiadta a tani-

tóknak és az előjáráságnak utasításait, s azzal elutazott. — Másnap dobszóval, rendőrökkel, s más mi egyébbel az iskolakötelese-ker sikerült másnapra összetoborzani s azóta rendszeres számmal látogatják az iskolát. — Nem tudjuk, hogy a tanfelügyelő az iskolalátogatás betartása végett az előjáráságot mire utasította, de ha az utasítások ezen túl nem terjedtek, akkor jó lesz más utat-módot választani, mert ezáltal az iskolalátogatás dolgában csak ideig-óráig javítottak.

— **Eladott gyógyszerár.** Chyzer Kálmán zentai gyógyszerész f. hó 6-án gyógyszerárát eladta Jovanovity Wojiszlav karlócazi illetőségű gyógyszerésznek.

— **Polgári segélyszövetkezet** cég alatt új pénztézet van alakulóban Ó-Becsen. A szövetkezet alapító tagjainak elén Paukovics Ottó, nyug. táblabíró, ügyvéd áll.

— **Pályázatok.** A titeli adóhivatalnál pénztári és ellenőri áll. 14 nap alatt, — a palánki adóhivatalnál adótitási áll. 14 nap alatt.

— **Hymen.** Steinitz Gyula eljegyezte Berger Gizella kisasszonyt Ó-Szivacvzon.

— **Színészet a megyében.** Halmay Imre nyháre terjedő előadásait Ó-Becsen befejezte. Bucsuelőadásul „Hontli ház“ Herczegh Ferencz új színművét adták elő. Másnap az ó-becsei színpártoló egyesület és az ó-becsei dalkör a színtársulat tagjainak közreműködésével sikerült hangversenyt rendezett. Az este főpontja Csupor Gyula alkalmi prólógia volt, melyet Csiky László, a társulat jeles drámai színésze szavalt el. A többi közreműködött színészek és a műkedvelők is nagy hatással játszottak.

— **Tanitóknak — a millenniumra.** Az ó-becsei izraelita hitközség legutóbbi ülésén tanítóinak egyenként 25—25 frtot szavazott meg, hogy az országos tanügyi kongresszusra megjelenjenek és az országos kiállítás tanulmányozhassák.

— **A felesége után.** Rufián András bajai kömives a második nejét mult hóban temettette el. Elhalt nejének hozományát a rokoni minden törvényes eljárás kizárásával Rufiántól elvittek, mit Rufián oly zokon vett, hogy ívának adta magát és elhatározta, hogy megvál az élettől. E hó 4-én d. e. 11 óra tájban beszámíthatlan állapotban melbe lőtte magát. Eletben maradásához van remény.

— **Siketnémák házassága.** F. hó 4-én délelőtt érdekes látvány játszódtott le a bajai anyakönyvi hivatalban és a r. kath. templomban. Aznap ugyanis Jaszenovics Péter és Hegedűs Katalin bajai lakosok, kik mindketten siketnémák, léptek egymással házasságra. Ugy az anyakönyvvezetői hivatalban, mint később a plébánia templomban sokan néztek végig a módosított szertartással kötött házasságot.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Varga János 57 éves szabadkai napszamos f. hó 4-én, csütörtökön d. u. egy éles borotvával a torkát félig elmetszette. A súlyosan sérültet a kórházba szállították s az orvosok a torkát összeverték. Felépüléséhez az orvosok reményt fűznek.

Nyersselyem básztruhákhoz való kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shantungs-Pongees valamint fekete, fehér, és színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima csíkos, kockázott, mintázott, damaszt, s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. és k. udvariszállító) selyemgyára Zúrichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 3

CSARNOK.

A „Bakfis“ természetrajza.

(Tudományes előadás.)

Igen tisztelt halgatóság (?)

Hölgyeim! Uraim!

— Felteszem az előítélőség szürke lve-

gü okuláréját, ráncba szedem homlokomat, és tárgyamhoz méltóan, komoly, kimért hangon fogom önöknek elmondani a „Bakfisch“ természetrajzát. — Azon kezdem, hogy nincsen földrajzilag ösmert hely kerek e világban, ahol bakfischek ne volnának. Sőt mi több — már a világ teremtése óta is vannak — és lesznek bakfischek — míg a világ lesz. Teljes bizonyossággal mondhatom, hogy néhai rokonunk — Éva ő nagysága — valaha szintén bakfisch volt. De annak már oly rég ideje, — hogy — miután akkor még zsurok nem voltak és híhetőleg jégpálya sem, — az akkori bakfischek szokásai modora, hitelesen följegyzett okmányokban nem maradtak az utókorra.

Mi a bakfisch?

Gyermek? — Nem! — Mert már két arasznyival hosszabb ruhát hord, mint a szomszédék Tinikéje. Mert a fűszerboltos „Nassád“-nak szölitotta.

Tehát már nagy leány?

Az sem — mert még igen sokszor küldik ki a szobából, ha a papa, mama, néni vagy a szomszédasszony valami érdekeset mesél. Ilyenkor, nem tudni mi módon, hirtelen megnyílik a tulsó szoba valamely ablaka, — vagy a vízvezeték csapja, — és tekintettel a léghuzam ártalmas voltára, nem kevésbbé a vízpazarlás fejében fizetendő pénzbírság keserűségére, — így szólnak: „Eredj ugyan édesem, csukd be az ablakot“, vagy „Nézd meg drágám, az a hanyag szakácsné nem nyitotta-e ki a vízvezeték csapját hiába. — Csodálatos véletlen, vagy a sors bosszantó szeszélye az a tény, hogy néha az ablak ki sincs nyitva és a féltett vízmű egy csep művizet sem ereszt meg a csövön? Ezt a megfigyelésre méltó körülményt melegen ajánlom azoknak, — akik azzal a se ide — se oda bakfisch helyzet-vel nincsenek tisztában.

A bakfisch tehát nem gyermek — de még felnőtt leány sem, hanem valami szertretreméltó élő képviselője a gyermekes fejlettséggel párosult nagy leányságra vágyó önhittségnek. Egy egész külön osztályhoz tartozó egyéniség, — melynek jogai, előnyei, jó tulajdonságai, hibái, — sőt bünei is vannak. Igenis! Bünei! — Mert nem megyen-e vétek számba az, ha a bakfisch minden anyai tilalom daczára elcseni a könyvszekrényből azt a bizonyos könyvet? — No! nem pirítok önökre kisasszonyaim — nem árulom el a könyv címét.

Talán az szép volt, — amikor ön, — igenis Ön, szöke hajú Nassád, egy akadémiai felolvasás alatt nagyott ásitott? Hát tonus ez? Megfelel-e ez a d'ont megingat-hatlan szabályainak?

A bakfisch természeté túlzásra hajló. Imádja Nádayt, de konokul gyűlöli a kamara-zene estélyeit. (Pedig az is, ezek is a műzsát szolgálják.) Ennel persze elszomorított azon tény, hogy némely bakfisch elcsente a kamara kulcsát — nem bevén jó

előre fontolóra eme eljárását követő házi-zene diszharmoniaját. — Szóval ki nem fejezhető ellenszenvvel viseltetik a lenese nemes tápláló ereje iránt — és határtalanul lelkesedik a sápadt arcszínéért. — A backfisch sokat és gyorsan beszél, hangja néha úgy feifut a hanglépcső fokozatán, hogy kiabálásnak vélnéd, ha nem tudnád, hogy a backfisch most elmondja, milyen szép új kalapja van a Málsinak. A backfisch néha színvak, mert határozottan piros díszítésű zöld színű ruhát kívánt a születésnapjára. A pozitív tudományokban csak annyira jár-tas, hogy pontosan kiszámítja, hogy három forintnyi hávi pénzzel hányszor mehet be Kuglerhez. Teljes megvetéssel illeti mindazt, amit a mamák ezer esztendő óta a praktikus szó szent bélyegével láttak el. És nin-csen backfisch a világon, aki valamely el-követett csiny után, vagy valamelyes titkos szivbanat emésztő súlya alatt meg ne ki-vánta volna a halált. — És világfájdalmas nézete abban a keserű vigasztalásban lett megnyugvást, hogy milyen szép halott volna, hányan síratnák meg — és mennyire fogja az édes mamája sajnálni, hogy azt az arany karperecet, melyet mult héten látott a Mar-ton kirakatában, és melyen olyan „herzig“, kis arany szív függött — hogy azt a kegyetlen mama nem vette meg az ő egyetlen kis leányának. A backfisch néha kegyetlen; rajjeszt az egész házra, hogy ő beteg, nagy-on beteg, pedig dehogyan! — azt akarja elérni, hogy többet törődjenek vele. Pedig bator szívű backfisch is ősmerek. Hisz önök között van nem egy, a ki hősiés elszánt-sággal túrta a foghúzás kinos operációját — és spártai méltósággal tagadta meg önon magától azt az örömet, hogy a fogorvos újját megharapja. A backfisch — de im csak most látom, hogy csak büneiket so-roltam fel, holott erényei, jogai, igényei és előnyei is vannak. — Bocssassák meg tuda-mányos előadásom szigorát! Talán a szürke megis okuláré tett komorra! Leteszem, s helyébe a rózsaszínűt illesztem szemeim e-lé. — Tessék elhinni, hogy az a német tu-dós, aki önöket hölgyeim a Backfisch névvel (talán némi sületlenségre czélezott?) sorozta a világegyetem egyik külön osztályába, — az nagyon udvariatlan ember volt. Tessék elhinni, nincs esinosabb fogalom a „back-fischnél“. Persze annak a német tudós-nak kérges szive nem dobbant meg úgy, mint az Önöké, mikor az első báli meghívót hozta a postás. Szemei sem ragyogtak oly fénye-sen, mint az Önöké, ha a báli ruhát meg-hozza a szabóné. Kezei sem remegtek ug-y, mint az Öné, szép kisasszony, mikor azt a tour de mainben a táncosa melegen meg-szorítja. Az ő agyában nem keringtek oly lázasan a gondolatok, mint az Önökében, ha reggel felé visszatérnek meghűlt szobájukba — és a hajnali derengő fény előmlik egy halom illatos cotillon csokron, meggyűrt ru-hán, eltört legyezőn. Az ő álmai soh'se vol-tak oly édesek, mint az önökéi lesznek a mai bál után. Az ő ajkán nem fakad mosoly Önök csinyei felett, ő nem sirt önökkel bánatukban, — mert hisz ő sohasem volt backfischke még csak egy rövid óráig sem. Letettem a szürke okulárét, helyébe a rózs-a-színűt illesztettem, — azt — amelyet egy kegyes kezű tündér tett az Önök szép sze-mére is — a fiatalság tündére. Hódolattal

és tisztelettel hajlok meg önök előtt, a világ-egyetem legkiváltságosabb osztálya: — a Fiatalság előtt. Ez az én vezeklésem.

Irén.

Szerkesztői üzenetek.

— **Irén Budapest.** Lapunk barátjától kaptuk a mai Csarnok rovatunkban megjelent szellemes csevegesét és egy pár költeményét, melyeket lapunk számára átengedni szíves volt. Örömmel üdvözljük nagysádat munkatársaink sorában s kérjük: tiszteljen meg minél gyakrabban dolgozataival. — A tisztelet-példányt a mai napon megindítottuk.

Hirdetések

szám 541
1896.

Árverési hirdetés.

Alólirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvény-szék 1896. évi 5715 számú végzése követ-keztében vb. Grünbaum Pinkász csődítő-megéhez tartozó 8017 frt 73 kr. összeirt künnlevő készpénz követelések nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró-ság 10357 sz. végzése folytán **Zomborban, dr. Alföldy Árpád tömeggondnok ügy-vedi irodájában** leendő eszközésére **1896. évi június hó 13 napjának délelőtti 9 órája** határidőn kiütetik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivat-nak meg, hogy az érintett ingóságok az

1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is el fognak adatni.
Kelt Zomborban, 1896. évi június hó 5 napján.

Styrum Mór,
kir. jbrósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Szemben azon híresztelésekkel, hogy az ezredvez országos kiállításban ételért és italért mesés árakat szabnak, ezennel köz-hírré tesszük **étel- és ital-árjegyzékünket**, hogy a n. e. közönség meggyőződést szerze-zhessen arról, hogy ezen híresztelések a va-lóságának meg nem tevének.

Étel- és ital-árjegyzék

kiállítási vendéglői üzletünkben.

Reggeli-étlap.

Savanyu túdó citrommal, pirított bor-jumáj, polgári gulyás, borjú poikölt, székelý gulyás, bécsi kolbasz adagonként **20 kr.**, — tányér hus torna vagy céklával **25 kr.**, — rostélyos, vesepecsenyészlet tojással, borju-szeletke tojással **40 kr.**, — rántotta **25.**, — egy drb. hig. vagy keménytojás **10 kr.**

Déli- és esti-étlap.

Leves **10 kr.**, — marhabus mártással **40 kr.**, főzelek hússal **30 kr.**, — véspece-nyé a la crème nagy adag **80 kr.**, — kis adag **50 kr.**, — borjuszegye **60 és 40 kr.**, — lebensült maccaronival **60 és 40 kr.**, — borjú fricandeau **60 és 40 kr.**, rántott barány **70 és 40 kr.**, — fiatal sertés karbo-nadi **60 és 40 kr.**, — idei liba **90 és 70 kr.**,
1 pohár 3/4 liter Szent István vagy Barátör 12 kr.
1 korsó 5/8 „ „ „ „ „ „ „ „ 18 kr.

Előzetes tömeges rendelésnél még külön arendemenyt nyújtunk.
Számos latogatást kernek kiváló tisz-tellett

Sturm Gyula és József

vendéglősök
A Kőbányai Polgári-Serfőző pavillonjában
(a Corson, a második főkapu bejőve közvetlen balra.)

Képviselője a Premier Cycle Co. Coventry i. a cidel és Neumann dresdai, The Schmith glasgovi, valamint több hírneves gyárknak az Alföldön egyedüli képviselője

!!! Legelőcsőbb be-vásárlási forrás!!!

Kemény Lajos

kerékpár raktáros
Hód-Mező-Vásárhelyen,
Főtér.

Ajánlja az érdeklődők b. figyelmébe a legújabb rendszerű **kerékpá-rok**, ugyszintén **kerékpárrészek és felszerelési cik-kekkel** dusan felszerelt raktárát jutányos árak és kedvező fizetési felté-telek mellett

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan eszközöletnek, több keré-kpár vásárlása esetén minta-gépekkel megjelenek.

Betanítás vevőknek ingyen.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zomborban már több kitűnő gépem van forgalomban előkelő ke-rékpár egyesületi tagoknál.

A lehető legszolidabb kiszolgálásról t. vevőimet biztosítva, vagyok teljes tisztelettel

Kemény Lajos.

Használt kerékpárokat vásárlás esetén illő árban becserelek.

Egyleteknek kerékpárokkal való felszerelését igen kedvező feltételek mellett vállalom e l.

A helybéli, aradi, eszabai és szabadkai kerékpár egyleteknek szállítójá.

A
„ZOMBOR és VIDÉKE“ könyvnyomdája
ZOMBOR.

Elvállal mindennemű szakmájába vágó munkák gyors, pontos és kifogástalan elkészítését, csinos kiállítás és a legolcsóbb árak mellett.